

Thierry De Mey / Herman Sorgeloos

‘écriture musicale’ hebt die helemaal afgesneden is van de buitenwereld en niets meer te maken heeft met het fysieke, met de realiteit, dan kom je volgens mij in een gevarezone. Een zelfde verhaal geldt voor de dans. Als je de dans afsnijdt van de rest, kan je heel snel choreografieën krijgen die zonder skelet, zonder body, zonder gedachte zijn, choreografieën die puur in de ruimte of in het lichaam opdoemen. Dans en muziek zijn twee disciplines die elkaar moeten ontmoeten omdat beide symmetrische gevaren kennen. Ook poëzie kan zich bijvoorbeeld niet te ver van de muziek verwijderen. Zonder muziek wordt poëzie al snel een woordspel.

Ik denk dat die interdisciplinaire uitwisselingen vandaag heel belangrijk zijn, mede door het gebruik van multimediatechnieken (computer, internet, tv). De interactie wordt uiteindelijk ‘le corps humain’, lichamelijke, duur, het leven zelf. Het is dat waar ik naar op zoek ga. De muzikant moet bijvoorbeeld kunnen dansen en de danser moet kunnen zingen. Als ik in de les zie dat een danser de muziek niet voelt, dan zeg ik hem/haar ‘zing, zing wat je danst’. Heel dikwijls werkt het, ze voelen veel sneller wat de muziek wil zeggen. Hoewel beide disciplines verbonden zijn, weet je aan de andere kant heel duidelijk: dat is een ritme voor de danser, dat een ritme voor de muzikant, en dat een ritme voor een pc. Dus je verifieert die verschillen.

De Cauter: Wat je zegt is heel mooi, dat je een evenwicht moet vinden tussen twee extremen die, zelfs al zijn ze tegengesteld, beide do-

delijk zijn. Men zegt dikwijls dat het postmodernisme de scheiding tussen hoge en lage kunst ongedaan maakt. Het cliché van de popmuziek en het anti-cliché van de avant-gardemuziek. Het lot van onze tijd bestaat erin zich ergens te plaatsen tussen die twee polen.

De Mey: Ik versta dat je aan die dingen denkt, maar daar denk je aan nadat iets gebeurd is. Als je bezig bent met iets, denk je niet ‘ik ga die noot daar zetten want dan wordt het stuk veel populairder’. Ik heb er ten minste nog nooit zo over nagedacht. Ik doe wat ik doe omdat ik het doe.

De Cauter: Het zijn twee paradigma’s. Vandaag spreekt men veel over wereldmuziek: geen commerciële muziek, maar een soort mengvorm met verschillende invloeden. De hoge muziek heeft dan eerder de neiging om – dat is ook zo in de beeldende kunst – zich zo te specialiseren dat een publiek er niet meer bij kan. Door de logica van de specialisatie riskeert elke ‘moderne’ kunst of avant-garde de vitale band met de realiteit te verliezen.

5. Het feest en de stam

Schirren: In het begin was er de stam die feestte. Op het feest begint iemand te zingen; dat is de artiest die zijn kop uitsteekt boven de menigte. Een voorstelling is een feest. In dat feest denken we van onszelf dat we kunstenaars zijn. We denken acteurs, dansers, muzikanten te zijn. Maar als je al die mensen vervangt door champagne, blijft het feest nog steeds een feest. De kunstenaar is gewenst, maar het publiek is noodzakelijk. Het is het publiek dat

feest, het is het publiek dat de stam vormt.

De Cauter: Dus alle kunst is sociaal of het is geen kunst?

De Mey: Ik weet niet ...

De Cauter: Het is een soort ritueel, een feest?

De Mey: Je moet opletten als je zoiets zegt. Neem nu bijvoorbeeld techno. In het begin zei het me niets, maar op een gegeven moment herkende ik er stukjes realiteit in, stukjes leven, en toen voelde ik waarheid. Er zit telkens een stukje waarheid in die dingen, en ergens is er dan iemand die dat stukje kan communiceren. Je voelt dat instinctief. Je wordt op een gegeven moment totaal overrompeld door een bepaald gevoel van waarheid, we zeggen dan wel ‘waarheid’ omdat we eigenlijk niet weten wat het is, niet weten hoe het te benoemen. Paul Klee zegt in zijn dagboeken dat we vandaag de dag slechts kleine deeltjes kunnen aanbrenge, kleine stukjes van een puzzel, want om tot een totaalkunstwerk te komen moet je ondersteuning hebben van een publiek. Klees werk wordt beschouwd als pure kunst. Dergelijke uitspraak is dus een soort bescheidenheid van zijn kant. Maar het is waar dat je zonder een (ver)band met een publiek niets hebt.

De Cauter: Vanaf hier leiden er vele wegen naar verschillende richtingen. Podiumkunsten, andere kunsten...

Schirren: Maar kunst is podiumkunst! Er is geen kunst zonder scène, geen kunst zonder de stam, de stam die danst, die feest. Het zijn zij allemaal die publiek zijn van hun eigen voorstelling.